

Ki fogja megmenti a művészelkeket?

Soós Imre tragédiája

2015-06-19 - CCHR - A MI SZEMÜNKKEL - véleményformáló



A tanyasi parasztfiú a nagyvárosban színésznek tanul, majd a címlapokra kerül: Soós Imre a cannes-i filmfesztivál fődíjáért versengő Körhinta című film egyik főszereplője. Ám a politika csak ideig-óráig karolja fel, a színészvilág nem fogadja be, szerelme disszidál – Soós az alkoholba menekül. A megcsappant önbizalmú őstehetség pszichiáterébe lesz szerelmes, aki problémáit úgy „orvosolja”, hogy – miután összeházasodtak – végül öngyilkosságot követ el vele. Halálának évfordulóján, június 20-án emlékezünk a 27 évesen elhunyt színészre.

A Körhinta cannes-i bemutatója után Soós Imrét a „magyar Gérard Philipe”-ként emlegették a francia sajtóban. Mitterand egykori francia köztársasági elnök egy interjúban régi-régi filmélményét így idézi föl: abban a két főszereplő körhinta-röpte az ő számára maga volt a filmművészet. Az élete első filmszerepét a Körhintában vele alakító Töröcsik Mari Soósról így mesél: „Elég volt belekapaszkodnom Imre tekintetébe, és máris tudtam, hol a helyem”. A még csupán színművészeti főiskolás Töröcsik főszereplő-partnerének tehetségét tovább ekképpen méltatja: „...tapasztalatok nélkül is azonnal, mindent tudott. Valahogy így született. Kivételes tehetség, elbűvölő ember volt...”

A színésztársadalom azonban nem fogadja be a Lúdas Matyiként is népszerűvé vált, szerényebb műveltségű filmszínészt: a szakma annak ellenére beskatulyázza munkás-paraszt hősként, hogy sokak szerint Debrecenben Shakespeare Rómeójaként Soós Imre a színpadon is bizonyított. Később, a Madách Színházban Dajka Margittal játszik együtt, akitől közös darabjuk premierjére Hamlet-könyvet ezzel az ajánlással kap: „A jövő nagy Hamletjének! Dajka Margit.”

Miután nagy szerelme, Ferrari Violetta 1956-ban disszidál, az egyébként is megtépzott önbizalmú egykori filmcsillag magánéleti válsága elmélyül. Soós az alkoholhoz fordul, és pszichiátriai kezelést kap, majd szerelemre gyúl pszichiátere iránt. Dr. Perjési Hedviget feleségül is veszi: kettejük viharos szerelmi élete közös öngyilkossággal végződik – a rendelkezésre álló adatok szerint gázmérgezés és túladagolt pszichiátriai szerek végeznek a párral.

Soós Imre, a nyolcgyermekes balmazújvárosi szegényparaszt család sarja mezítlábasan a Szülőföldemen című Petőfi-verset alig 17 esztendősen szavalja el a Színművészeti Főiskola felvételijén Somlai Artúr és Bajor Gizi színészóriások előtt. Tíz évvel később, 27 évesen a színművész életútja véget úgy ér, hogy ebben pszichiáter felesége segíti. A zuhanóesés-szerű sors-beteljesedés nem meglepő, hiszen számos más művész is pszichiátriai kezelése idején vetett véget önkezelésének: Ernst Hemingway, Kurt Cobain, Robin Williams – az ismertebb esetek...

Ami pedig a magyar művészeket illeti: pszichiáterével József Attila úgyszintén szerelembe esett, ám ez beteljesületlen maradt – és az ő „kezelése” is öngyilkosságba torkollott. Úgy másfél évtizeddel Soós tragédiája után a hasonló sorsú – az ugyancsak sármőr-alkat – Szécsi Pál is pszichiátriai kezelése idején végez magával: szintén magánéleti válság, a sikertelenségtől való félelem játszanak közre: ezt nem tudta kezelni az ő esetében sem a pszichiátria. S nála is ugyanúgy alkohol s pszichiátriai szerek voltak az út végén...

A „hóbortos parasztyereket” – ahogyan önmagát Soós Imre emlegette – a pszichiátria nem mentette meg: pszichiátere is lélekgyógyászra szorult volna... A zseniális Soós Imre – Töröcsik Mari szavaival: a „tüneményes, varázslatos pacák” – mindössze 27 évet volt velünk a Földön...

(Forrás: CCHR)